

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας & Κοινωνικής Ανθρωπολογίας
ΘΕΡΙΝΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ & Ν.Α. ΠΙΝΔΟΥ

4^η Συνάντηση

«Νερό: φυσικό και κοινωνικό/πολιτισμικό αγαθό».

Εγκαταστάσεις Κατασκηνώσεων Νεράιδας, Δήμος Λίμνης Πλαστήρα
23 - 29 Αυγούστου 2015

- Δήμος Λίμνης Πλαστήρα Καρδίτσας
- Περιφέρεια Θεσσαλίας
- Κέντρο Ιστορικής και Λαογραφικής Έρευνας Ο ΑΠΟΛΛΩΝ Καρδίτσας

Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας/Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας διοργανώνει, σε συνεργασία με τον Δήμο της Λίμνης Πλαστήρα Καρδίτσας, την Περιφέρεια Θεσσαλίας, το Κέντρο Ιστορικής και Λαογραφικής Έρευνας Ο ΑΠΟΛΛΩΝ Καρδίτσας, το 4^ο Θερινό Σχολείο, που θα πραγματοποιηθεί 23 έως 29 Αυγούστου στο Δήμο της Λίμνης Πλαστήρα Καρδίτσας. Το θέμα του φετινού Θερινού Σχολείου είναι: **«Νερό: φυσικό και κοινωνικό/πολιτισμικό αγαθό».**

Θεωρητικές αφητηρίες

Το νερό είναι ένα αγαθό το οποίο μόνο η φύση μπορεί να το παράγει αλλά οι άνθρωποι το διαχειρίζονται κοινωνικά και πολιτισμικά. Συνιστά περιοριστικό παράγοντα (limiting factor) χωρίς την ύπαρξη του οποίου δεν μπορούν να επιβιώσουν και να αναπτυχθούν οι ανθρώπινες κοινωνίες και η έλλειψή του οδηγεί σε συγκρούσεις.

Είναι φυσικό και κοινωνικό-πολιτισμικό αγαθό, έχει καθοριστικό ρόλο σε όλα τα στάδια και τις φάσεις της ανθρώπινης ζωής, αλλά και έχει προβληθεί με διάφορους τρόπους στο πεδίο της συμβολικής σκέψης: καθημερινά πρακτικά ζητήματα (πόσιμο, πλύσιμο, πηγάδια, βρύσες, δίκτυο ύδρευσης), στον κύκλο της ζωής (διαβατήριες τελετές), στον κύκλο του χρόνου (εορτές, πανηγύρια), στις τελετουργίες, στις παραγωγικές και μεταποιητικές δραστηριότητες (γεωργία, κτηνοτροφία, αλιεία, αλεστική, μεταφορές κ.ά).

Το νερό θεωρείται βασικό συστατικό της αισθητικής, αλλά και της ψυχολογίας του τοπίου, με το οποίο συνδέεται άρρηκτα. Η ηχητική του νερού διαμορφώνει και το ηχητικό τοπίο (soundscape).

Οι υλικές, αλλά και οι «άυλες» αρετές του νερού συχνά αποτελούν «μήλον της Έριδος» μεταξύ νέων ενδιαφερόμενων μερών (stakeholders) και των τοπικών κοινωνιών. Επομένως και η βαθύτερη διερεύνηση της σχέσης των τοπικών κοινωνιών με το νερό, εκτός από επιστημονική αξία, μπορεί να υποστηρίξει την ολοκληρωμένη, δημοκρατική διαδικασία λήψης αποφάσεων.

Η περιοχή της Λίμνης Πλαστήρα, έχοντας συνδέσει τη μοίρα της με το υδάτινο στοιχείο, αποτελεί έναν προνομιακό χώρο για αναζήτηση. Φιλοτεχνώντας την αναγωγή της σε πολιτιστικό τοπίο (cultural landscape), ένα σημαντικό τόπο που διαμορφώθηκε από την αλληλεπίδραση φύσης και ανθρώπου, αναδύεται το ενδιαφέρον της από αισθητικής, ιστορικής, εθνολογικής και ανθρωπολογικής σκοπιάς.

Περιεχόμενο

Οι Θεματικοί Άξονες που θα αναπτυχθούν στο Θερινό Σχολείο είναι οι εξής:

1. **Το φυσικό/οικολογικό πλαίσιο** (κύκλος του νερού, χωρογραφία των εσωτερικών υδάτων, υγροτοπικά συστήματα κ.α.).
2. **Νερό και παραγωγικά συστήματα** (οι υδάτινοι πόροι στην παραδοσιακή και στη σύγχρονη κοινωνία).
3. **Ο «πολιτισμός του νερού».** Η συμβολική και φαντασική προσέγγιση του νερού (αφηγηματικός λόγος, εθιμικές πρακτικές, λαϊκές τελετουργίες κ.α).
4. **Αναψυχή & τουρισμός** (τοπίο, δραστηριότητες, λαϊκός πολιτισμός, μουσειακές αναπαραστάσεις του νερού κ.α.).

Στις ασκήσεις επιτόπιας έρευνας θα γίνουν καταγραφές όπως λαογραφική – ανθρωπολογική έρευνα γύρω από το νερό, ιστορικά τεχνικά έργα, συλλογικοί φορείς, φορείς περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, τουρισμός / αναψυχή.

Σημαντικές Ημερομηνίες

- Οι εργασίες του ΘΕ.Σ.Τ. θα πραγματοποιηθούν: **23 – 29 Αυγούστου 2015**
- Υποβολή Αιτήσεων: **έως 30 Ιουνίου 2015**
- Τελική Αξιολόγηση των Αιτήσεων: **15 Ιουλίου 2015**

Τόπος Διεξαγωγής-Εγκαταστάσεις

Οι εκπαιδευτικές δράσεις, τα μαθήματα, καθώς και η διαμονή/φιλοξενία των φοιτητών και των διδασκόντων θα πραγματοποιηθούν στη Νεράιδα του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα.

Συμμετέχοντες

Το Θερινό Σχολείο απευθύνεται σε μεταπτυχιακούς φοιτητές, υποψήφιους διδάκτορες και σε τελειόφοιτους προπτυχιακούς φοιτητές από τον ευρύτερο χώρο των κοινωνικών και ανθρωπιστικών σπουδών.

Ανώτατος Αριθμός: 25 άτομα.

Κόστος Συμμετοχής

Το κόστος Συμμετοχής ορίζεται στο ποσό των **80 ευρώ**.

Περιλαμβάνονται:

- α. Παρακολούθηση/Συμμετοχή στο σύνολο των Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων
- β. Διαμονή

γ. Διατροφή (πρωινό και γεύμα)

δ. Μετακινήσεις για τις ασκήσεις επιτόπιας έρευνας

Δεν περιλαμβάνονται τα έξοδα μετακίνησης των συμμετεχόντων από/προς τις **Εγκαταστάσεις Κατασκηνώσεων Νεράιδας**.

Πιστοποιητικό Παρακολούθησης

Πιστοποιητικό Παρακολούθησης θα χορηγηθεί σε όλους τους συμμετέχοντες στο Θερινό Σχολείο. Απαραίτητες Προϋποθέσεις:

α. Θα απαιτηθεί μια ελάχιστη προετοιμασία των συμμετεχόντων, βάσει υλικού που θα αποσταλεί.

β. Παρακολούθηση των μαθημάτων σε ποσοστό 100%.

γ. Συμμετοχή στο σύνολο των δραστηριοτήτων και των ασκήσεων επιτόπιας έρευνας.

δ. Η επίδοση των βεβαιώσεων θα πραγματοποιηθεί μετά την αποστολή των εργασιών και των ερευνητικών ημερολογίων.

Επιστημονική Επιτροπή

Πρόεδρος:

Ευάγγελος Αυδίκος, Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Μέλη:

Βαν Μπούσχοτεν, Ρίκη, καθηγήτρια Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Βλάχος Γεώργιος, Επίκουρος Καθηγητής Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Γιακουμάκη Βασιλική, Λέκτορας Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Δέλτσου Ελευθερία, Επίκουρη Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Κακάμπουρα Ρέα, Επίκουρη Καθηγήτρια Π.Τ.Δ.Ε Πανεπιστημίου Αθηνών.

Κασίμης Χαράλαμπος, Καθηγητής Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Μάγος Κωνσταντίνος, Επίκουρος καθηγητής Παιδαγωγικού Τμήματος Προσχολικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, διδάκτορας, καθηγητής –σύμβουλος Ε.Α.Π.

Μαγουλιώτης Απόστολος, Αναπληρωτής Καθηγητής Παιδαγωγικού Τμήματος Προσχολικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Μορδεχάι, Λίλη, Περιβαλλοντολόγος, Υπεύθυνη Επικοινωνίας στο Μεσογειακό Ινστιτούτο για τη Φύση και τον Άνθρωπο.

Οικονόμου Ανδρομάχη, Κύρια Ερευνήτρια Κέντρου Έρευνας της Ελληνικής Λαογραφίας.

Παπαηλία Πηνελόπη, Επίκουρη Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Σκουλίδας Ηλίας, Επίκουρος Καθηγητής του Α.Τ.Ε.Ι. Ηπείρου.

Δρ. Ελευθερία Γκαρτζονίκα, Σχολικός Σύμβουλος Φυσικής Αγωγής.

Τραγάκη Δάφνη, Λέκτορας Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Δρ. Σουλτάνα Κοζιού, Εκπαιδευτικός, Διδάκτορας Εθνομουσικολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών.

Ψιλοβίκος Άρης, Αν. Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Οργανωτική Επιτροπή

Πρόεδρος

Ευάγγελος Αυδίκος, Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Α΄ Αντιπρόεδρος

Στεργιόπουλος Θωμάς, Πρόεδρος Δημοτικού Συμβουλίου Δήμου Λίμνης Πλαστήρα ΠΕ Καρδίτσας.

Β΄ Αντιπρόεδρος

Κοζιού Βασιλική, πρόεδρος Κέντρου Ιστορικής και Λαογραφικής Έρευνας Ο ΑΠΟΛΛΩΝ Καρδίτσας.

Μέλη

Ελευθερία Δέλτσου, Επίκουρη Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Ρέα Κακάμπουρα, Επίκουρη Καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Οικονόμου Ανδρομάχη, Κύρια Ερευνήτρια του Κέντρου Έρευνας Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών.

Καραμπινά Μαρία, Περιφέρεια Θεσσαλίας.

Ντερμάρης Βασίλης, Γεωπόνος, Περιφέρεια Ηπείρου.

Ανδριανοπούλου Παναγιώτα, Εθνολόγος – Υπουργείο Πολιτισμού Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Λεμπιδάκη Κατερίνα, Φιλολόγος.

Ντάσιου Ναταλία, Πολ. Μηχανικός – συγκοινωνιολόγος.

Γραμματεία

Υπεύθυνος: Ντερμάρης Βασίλειος

Υποβολή Αιτήσεων: tzoumerkassummerschool@gmail.com

Πληροφορίες: www.ha.uth.gr και <http://www.evangelosavdikos.blogspot.gr>

Διδάσκοντες¹

Αυδίκος Ευάγγελος, Καθηγητής του Τμήματος Ιστορίας, Αρχαιολογίας & Κοινωνικής Ανθρωπολογίας Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Κακάμπουρα Ρέα, Επίκουρη Καθηγήτρια του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Μορδεχάι, Λίλη, Περιβαλλοντολόγος, Υπεύθυνη Επικοινωνίας στο Μεσογειακό Ινστιτούτο για τη Φύση και τον Άνθρωπο.

Μπρουζιώτης Θεόφιλος, Αναπτυξιακή Εταιρεία Καρδίτσας.

Οικονόμου Ανδρομάχη, Κύρια Ερευνήτρια του Κέντρου Έρευνας Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών.

Ψιλοβίκος Άρης, Αν. Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

---

¹ Αναμένεται η ομάδα των διδασκόντων να πλαισιωθεί και με άλλους επιστήμονες. Θα ακολουθήσει σχετική ανακοίνωση σύντομα.